

Z. 3. M. fügt स्वगतं । Chez y und Çank. आत्मगतं । die Calc. Ausg. अपवार्य hinzu.

Dist. 34. a. Ueber कामं s. zu S. 10, Z. 6. - G. Kâṭav. die Ausgg. und Sâh. D. S. 157. तु st. च । Dist. 30, 57. und Ragh. IV. 13. haben wir nach कामं ebenfalls तु । - Sâh. D. l. l. अभाव st. भाव । - Die Ausgg. Çank. und Sâh. D. अप्रवासि st. आयासि । Kâṭav. wie wir, doch erregt die folgende Erklärung Verdacht: तद्भावदर्शनायासि । तस्याः प्रकुन्तलायाः भावानामभिलाषानु-भावानां दर्शनेन साक्षात्कर्पोकाप्रवसति (lies: कर्पोनाप्रवसिति) संतुष्यति अप्रवासितं (sic) तत्रथोक्तं । - b. अपि fehlt bei C. - W. उभयप्रार्थनां । vgl. Çank. am Ende: उभयप्रार्थना नायक-नायिकाप्रार्थना न त्वेकप्रार्थना । अकृतार्थे न कृतो ऽर्थो मोहनादिशरव्यापारो येन तादृशे ऽपि कन्दर्पे । रतिरूपिण्डकायवलोकनोद्भा प्रीतिस्तां कुरुते । कश्चित् रतिरुभयप्रार्थनां कुरुत इति योजयति । रतिरेव ममाभिलषितव्य (l. °तस्य) निर्वहं विधास्यतीति ।

Z. 6. 7. G. आत्माभिप्रायं । - Bei C. fehlt चित्र । - G. °वृत्तिप्रार्थयिता । M. °वृत्तीः प्रार्थयता । - Kâṭav. स्मितं कृत्वा हासं विधाय । वक्ष्यमाणमर्थं मनसि निधायात्मानमपहा-स्यत्यर्थः । एवमित्यादि । एवं वक्ष्यमाणप्रकारेणात्माभिप्रायेणा संभावितेष्टजनचित्रवृत्तिः आत्मनः स्वस्याभि-प्रायेणाभिलाषेण संभाविता कल्पिता इष्टजनस्य चित्रवृत्तिरभिलाषो येन स तथोक्तः । प्रार्थयिता कामुको विउम्ब्यते अपहास्यते । Çank., der mit uns und mit der Calc. Ausg. (Chez y liest fälschlich संभावितेषु st. °तेष्ट) übereinstimmt, erklärt संभावित durch प्रङ्कित । - M. तथा हि st. तद्यथा ।

Dist. 35. Hem. a. Kâṭav. fasst वीक्षितं als Substantiv und स्निग्धं als Adjectiv auf und ergänzt aus diesem Grunde कृतं । Ohne Zweifel besser Çank. स्निग्धं यथा स्यात् । एवं वीक्षितं । स्निग्धेयं दृक् । यथा ।

सहर्षा साभिलाषा च मधुरान्तर्विकाशिनी ।

स्मेरभावा भवेदूदृष्टिः स्निग्धावत्याख्यभावज्ञा ॥

Kâṭav. und die Ausgg. प्रेरयन्त्या st. प्रेषयन्त्या । - Hem. c. M. die Ausgg. und Scholiasten उपरुद्धया st. अवरुद्धया । - Die Ausgg. तत् st. सा । - Jones, Chez y und die Scholiasten nehmen richtig सा गाः für die Worte der Priyamvadâ (S. 16. Z. 16.), als sie die Çakuntalâ nicht wollte gehen lassen. Hirzel hat an S. 18. Z. 20. gedacht, wo Çakuntalâ, im Gehen gehindert, die Freundinnen ersucht, sie möchten ein wenig verziehen, bis sie ihr Kleid gelöst hätte. Gegen diese Auffassung, die beim ersten Anblick Vieles für sich zu haben scheint, habe ich einzuwenden, dass Çakuntalâ die Worte परिपालेध मं zu beiden Freundinnen zugleich und zwar nicht सासूर्य spricht. Drittens ist noch zu bemerken, dass der König später (Dist. 45.) diese Worte der Çakuntalâ bespricht. Bei unsrer Auffassung müssen wir unter den Worten, die Çakuntalâ im Aerger zur Freundin sprach, nicht